

Kancelář Senátu

Projednávaní agendy EU v Senátu

červenec 2015

Senát se v červenci na schůzi Výboru pro záležitosti Evropské unie i na následujícím plenárním jednání vrátil k problematice **migrace**, která byla na konci června řešena na Evropské radě a dotýká se jí i výborem projednávaný Evropský program pro bezpečnost.

Výbor dále projednal také **Strategii pro jednotný digitální trh EU** nebo hodnotící sdělení Komise o vodní politice. Zabýval se také společnou iniciativou některých národních parlamentů týkající se plýtvání potravinami a projednal změnu vládní pozice k návrhu nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce.

Zpracoval:

Jan Grinc (s využitím materiálů OEU a sekretariátu VEU)

Datum zpracování:

19. 8. 2015

Telefon:

257 072 664

E-mail:

grincj@senat.cz

Plná znění projednávaných dokumentů, stenozáznam z jejich projednávání na schůzi pléna a veškerá usnesení přijatá k nim Senátem a jeho orgány jsou k dispozici [po kliknutí na číslo příslušného senátního tisku](#).

Zápisy ze schůzí Výboru pro záležitosti EU jsou k dispozici [zde](#). Zápisy ze schůzí ostatních výborů a komisí Senátu jsou k dispozici v dokumentech těchto orgánů zveřejněných na internetové stránce Senátu.

14. schůze Výboru pro záležitosti Evropské unie v 10. funkčním období
22. 7. 2015

Informace vlády ČR o výsledcích jednání Evropské rady, které se konalo ve dnech 25. – 26. června 2015 (senátní tisk [č. 108](#))

Zpravodaj: sen. T. Grulich.

Hlavním tématem jednání Evropské rady byla problematika migrace. Visegrádská skupina spolu s některými dalšími státy prosadila odmítnutí povinných kvót. Evropská rada tak stanovila cíl mimořádné relokace 40 tisíc migrantů z Itálie a Řecka a přesídlení dalších 20 tisíc osob s právem na mezinárodní ochranu, avšak na základě dobrovolného zapojení jednotlivých členských států EU. Vláda ČR v reakci na výsledky jednání Evropské rady schválila dobrovolnou nabídku ČR na přijetí 1100 relokovaných a 400 přesídlených osob v průběhu 3 let. Podmínkou ČR je však řádná registrace těchto osob a jejich zásadní bezpečnostní screening, dále pak efektivní návratová politika a spolupráce EU se třetími zeměmi. Evropská rada se dále zabývala situací ve Spojeném království, strategií vnitřní bezpečnosti nebo tzv. zprávou pěti předsedů k dokončení hospodářské a měnové unie. Výbor pro záležitosti Evropské unie („VEU“) vzal informaci na vědomí. Informace byla projednána na bezprostředně následující schůzi Senátu (viz níže).

Schůze se zúčastnila (na jaře již poněkoličtější) také poslankyně Evropského parlamentu M. Šojdrová, která informovala VEU o aktuálním dění v tomto orgánu.

9. schůze Senátu v 10. funkčním období
22. a 23. 7. 2015

Informace vlády ČR o výsledcích jednání Evropské rady, které se konalo ve dnech 25. – 26. června 2015 (senátní tisk [č. 108](#))

Zpravodaj: sen. T. Grulich.

Senát po velmi rozsáhlé debatě s předsedou vlády B. Sobotkou k současné uprchlické krizi (viz [stenozáznam](#)) vzal informaci vlády na vědomí.

15. schůze Výboru pro záležitosti Evropské unie v 10. funkčním období
28. 7. 2015

Priority lucemburského předsednictví v Radě EU

Velvyslankyně Lucemburského velkovévodství M. Pranchère-Tomassini představila priority lucemburského předsednictví v Radě EU, které jsou poměrně široce vymezeny a jejich pojítkem je heslo „Unie pro občany“.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Strategie pro jednotný digitální trh v EU (senátní tisk [K 017/10](#))

Zpravodaj: sen. J. Doubrava.

Komise představuje podrobný plán na vytvoření jednotného digitálního trhu, což je jedna z jejích hlavních priorit. Cílem je odstranit regulační bariéry mezi členskými státy. Plně funkční jednotný digitální trh by dle Komise mohl evropskému HDP přinést dalších 415 miliard EUR a vytvořit statisíce nových pracovních míst. Strategie pro jednotný digitální trh obsahuje soubor opatření, která mají být postupně předložena od druhé poloviny roku 2015 do konce roku 2016. Tvoří ji tři pilíře: 1) zlepšení přístupu spotřebitelů a podniků k digitálnímu zboží a službám v celé Evropě; 2) vytvoření vhodných a rovných podmínek, aby se mohly rozvinout digitální sítě a inovativní služby a 3) maximalizace růstového potenciálu digitální ekonomiky. V rámci těchto tří pilířů bylo stanoveno celkem 16 priorit, na které se Komise zaměří. Jedná se například o pravidla pro zjednodušení přeshraničního elektronického obchodu (např. harmonizace pravidel EU v oblasti smluv a ochrany spotřebitele při on-line nákupu); účinnější a cenově přijatelnější doručování zásilek; skoncování s neodůvodněným zeměpisným blokováním – tzv. geo-blocking; snížení rozdílů mezi vnitrostátními systémy autorských práv a umožnění širšího internetového přístupu k dílům v celé Unii; snížení administrativní zátěže podniků plynoucí z různých režimů DPH; posílení důvěry a bezpečnosti v oblasti digitálních služeb, zejména pokud jde o zpracování osobních údajů; přepracování předpisů EU v oblasti telekomunikací (lepší koordinace spektra, investice do vysokorychlostního širokopásmového připojení apod.) nebo nový akční plán v oblasti elektronické veřejné správy.

VEU vnímá strategii pozitivně. Iniciativy Komise v digitální agendě Senát dlouhodobě podporuje. VEU považuje za důležité, aby Komise u všech avizovaných legislativních aktů vypracovala důkladné analýzy dopadů, a to i ohledně postavení evropských subjektů vůči konkurentům ze třetích zemí. Z rozsáhlého záběru sdělení Komise se zaměřil na některé vybrané aspekty. V souladu s Komisí odmítá blokování přístupu k digitálnímu obsahu na základě geografické polohy. Podotýká, že by mělo rovněž dojít k odstranění roamingových příplatků v rámci EU, a to včetně příhraničních oblastí se třetími zeměmi, kde může docházet k přesahu mobilního signálu z těchto zemí. VEU se domnívá, že jednotný digitální trh nebude plně funkční, pokud nebude dosaženo plného pokrytí vysokorychlostními sítěmi ve všech členských státech, a to včetně venkovských a málo obydlených oblastí. Výbor je přesvědčen, že by EU měla prostřednictvím strategie podporovat mladé inovativní firmy a vytvořit mezinárodně konkurenceschopné prostředí pro rizikový kapitál a alternativní zdroje financování a tím nabídnout atraktivní prostředí pro rozvoj podniků.

VEU též souhlasí s názorem Komise, že se bude zvyšovat poptávka nejenom po kvalifikovaných pracovnících v oblasti ICT, ale i po běžných uživatelích s hlubšími digitálními znalostmi a dovednostmi. Upozorňuje však v této souvislosti na fakt, že efektivní vzdělávání v oblasti digitálních dovedností a odborných znalostí bude závislé mimo jiné také na dostupnosti finančních prostředků, které budou moci jednotlivá vzdělávací zařízení využít na nákup adekvátního vybavení a na mzdy kvalifikovaných pedagogů.

Dále výbor považuje za vysoce žádoucí, aby vláda stanovila jednoho hlavního gestora zodpovědného za rozvoj digitální agendy v ČR, jelikož současné rozdělení jednotlivých

oblastí digitální agendy mezi několik gestorů ztěžuje naplňování stanovených cílů. Podporuje rovněž snahy Komise v oblasti elektronické veřejné správy. Nový akční plán pro elektronickou veřejnou správu na období 2016–2020 by měl především podporovat princip „digital by default“, otevřený software a zásadu „pouze jednou“, která by měla zajistit nejen to, aby orgány veřejné správy po občanech a společnostech znovu nevyžadovaly informace, které již mají k dispozici, ale také aby tyto informace byly v případě potřeby dostupné i ostatním orgánům veřejné správy. Závěrem VEU žádá vládu, aby věnovala podstatně větší pozornost rozvoji digitálních veřejných služeb, neboť jak vyplývá z evropských průzkumů, ČR se v poskytování těchto služeb umísťuje na posledních místech v porovnání s ostatními členskými státy EU.

Dokument bude nyní projednán plénem Senátu.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Rámcová směrnice o vodě a směrnice o povodních: Opatření k dosažení „dobrého stavu“ vod EU a snížení povodňových rizik (senátní tisk [K 014/10](#))

Zpravodaj: sen. J. Doubrava.

Komise ve sdělení hodnotí provádění rámcové směrnice o vodě z roku 2000 týkající se účinného hospodaření s vodou a směrnice z roku 2007 o povodních, jež rámcovou směrnicí o vodě doplňovala.

VEU přijal ke sdělení podrobné a tematicky rozsáhlejší doporučení. Podporuje v něm úsilí Evropské komise k dosažení dobrého stavu vod EU. Za základ vodní politiky EU považuje zajištění dostatečného množství kvalitních vodních zdrojů, dodávek pitné vody pro obyvatelstvo a omezení znečištění povrchových i podzemních vod prostřednictvím správného provádění právních předpisů. Zdůrazňuje, že jedním z důležitých cílů v oblasti ochrany vod je maximální zachování přirozených přírodních podmínek především v pramenných oblastech s minimálními dopady působení komunální, industriální i zemědělské sféry a provádění adekvátní péče o půdu. K tomu poznamenává, že dobrý stav vod by měl být dosažen nejen v případě vnitrozemských povrchových a podzemních vod, ale i v případě pobřežních částí moří, do kterých ústí evropské řeky a do kterých řada zemí EU vypouští i ukládá své tekuté a tuhé odpady. Podotýká, že dobrému stavu vod nepřispívají nečištěné či nedostatečně čištěné odpadní vody z komunální sféry a průmyslu, které zatěžují povrchové vody a jsou hlavními zdroji jejich eutrofizace či kontaminace, a dále pak nadměrné plošné zatížení zemědělských půd průmyslovými hnojivy a pesticidy, které mají kromě povrchových vod negativní dopad i na cenné podzemní vody. VEU upozorňuje na potenciální rizika, která z pohledu povrchových i podzemních vod může představovat využití některých technologií, například těžba břidlicového plynu štěpením hornin, zachytávání a ukládání uhlíku (CCS) nebo masivní využití zemědělských ploch pro pěstování energetických plodin určených pro výrobu biopaliv. Připomíná i dlouhodobou pozici Senátu, podle které by vláda měla při přípravě čerpání evropských fondů věnovat patřičnou pozornost oblasti vodního hospodářství a vodohospodářské infrastruktury, a to zejména prostřednictvím dotací pro obce nebo části obcí do velikosti 2000 obyvatel. Dále požaduje věnovat zvýšenou pozornost regionům, které trpí čtenějšími výskyty bezesrážkových období, přičemž výrazně kolísá obsah vody v půdě, což vede k tomu, že se stále častěji vyskytuje na území těchto regionů půdní sucho. Konečně zastává názor, že pro efektivní zvládnutí povodňových rizik je nutné řešit samotné příčiny povodní, nikoliv jen jejich následky. Za hlavní dlouhodobou příčinu záplav považuje snižování retenční schopnosti krajiny

způsobené nevhodnými úpravami vodních toků i neodbornými zásahy a nevhodným hospodařením na lesních a zemědělských půdách.

Dokument nyní projedná plénum Senátu.

Informace vlády ČR o změně rámcové pozice k návrhu nařízení Rady o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce ([přijaté usnesení](#))

Ministerstvo spravedlnosti informovalo o proběhlé změně rámcové pozice k návrhu nařízení Rady o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce. Změna vládní pozice především reaguje na vývoj jednání v Radě, který modifikoval řadu ustanovení původního návrhu, kterému národní parlamenty (včetně Senátu PČR) v rámci kontroly subsidiarity vystavily tzv. žlutou kartu. Vláda zastává rezervovanou, resp. konstruktivně kritickou pozici ke zřízení úřadu, přičemž klade důraz na vyřešení konkrétních právních a praktických problémů návrhu.

Na návrh sen. T. Grulichy, který byl v roce 2013 zpravodajem návrhu nařízení, přijal VEU návrh usnesení, které se ke změně rámcové pozice podrobněji vyjadřuje a bude předloženo Senátu. Projednávání tohoto bodu se zúčastnil i sen. M. Antl, předseda Ústavně-právního výboru, který byl ve svém výboru zpravodajem původního tisku.

VEU konstatuje, že nadále není přesvědčen o zásadním přínosu zřízení Úřadu ve srovnání s posilováním justiční spolupráce mezi členskými státy, a to z důvodů uvedených v [původním usnesení Senátu](#), k nimž Evropská komise ve své odpovědi neuvedla uspokojivé protiargumenty. Proto setrvává na svém původním kritickém stanovisku k otázce zřízení Úřadu. VEU shledává, že dosavadní průběh jednání o návrhu nařízení přinesl dílčí zlepšení v navrhované struktuře a fungování Úřadu, zejména pokud jde o záruky spravedlivého procesu a práva na obhajobu. Zdůrazňuje však, že je třeba, aby vláda nadále důsledně trvala na vyřešení právních a praktických problémů návrhu, neboť bez toho nelze uvažovat o možných přínosech zřízení Úřadu. VEU navrhuje, aby Senát požádal prostřednictvím vlády gestora návrhu nařízení, aby včas informoval Senát, pokud by byl na vládní úrovni případně v budoucnu znovu zahájen proces změny rámcové pozice. Rovněž zastává názor, že rozhodnutí České republiky o tom, zda nařízení v konečné sjednané podobě podpoří, popř. zda se ohledně vzniku Úřadu evropského veřejného žalobce zapojí do posílené spolupráce předpokládané čl. 86 Smlouvy o fungování EU, může být vzhledem k významu a dopadům případného zřízení Úřadu učiněno až po projednání konečného znění nařízení v Parlamentu ČR. V této souvislosti výbor vítá, že vláda ve své rámcové pozici uvádí, že by bylo vhodné, aby rozhodnutí vlády přihlédlo ke stanovisku Parlamentu ČR.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Evropský program pro bezpečnost ([senátní tisk K 018/10](#))

Zpravodaj: sen. T. Grulich.

Evropský program pro bezpečnost na období let 2015–2020 podporuje spolupráci členských států při řešení bezpečnostních hrozeb a zintenzivňuje společné úsilí v boji proti terorismu, organizované trestné činnosti a kyberkriminalitě. Program stanoví nástroje a opatření, které budou použity pro zajištění bezpečnosti a řešení těchto tří nejnaléhavějších hrozeb. Mezi klíčové zásady patří zajištění plného dodržování

základních práv, zabezpečení větší transparentnosti, odpovědnosti a demokratické kontroly, lepší uplatňování a provádění stávajících právních nástrojů EU, podpora větší soudržnosti mezi jednotlivými agenturami a meziodvětvový přístup a propojení vnitřních a vnějších aspektů bezpečnosti. K hlavním opatřením náleží zejména lepší výměna informací, intenzivnější operativní spolupráce a v neposlední řadě odborná příprava, financování a výzkum a inovace.

VEU ve svém doporučení program vítá a konstatuje, že činnost na unijní úrovni v bezpečnostní oblasti v zásadě usnadňuje členským státům jejich vzájemnou spolupráci a koordinaci přeshraničních činností donucovacích orgánů. V obecné rovině podporuje Komisi navrhovaná opatření, a to zejména s ohledem na závažnost vytyčených hrozeb, které představují riziko pro bezpečnost v EU a v členských státech. V této souvislosti považuje za zásadní zejména zlepšení výměny informací, intenzivnější operativní spolupráci a součinnost s agenturami EU, jakož i podporu odborné přípravy a zajištění financování, neboť takovéto kroky mohou přispět ke zvýšení bezpečnosti a snížení negativních důsledků uvedených bezpečnostních hrozeb. VEU oceňuje komplexní přístup Komise k dané problematice, včetně důrazu na provádění stávajících nástrojů a snahy o dokončení dosud neschválených legislativních návrhů, např. směrnice o jmenné evidenci cestujících (PNR) či reformy ochrany osobních údajů, které mohou přispět k ucelenějšímu právnímu rámci a právní jistotě. Zároveň zdůrazňuje význam sdílení znalostí a kapacit pro boj proti terorismu a podporuje rozvoj Evropského centra pro boj proti terorismu zřízeného v rámci Europolu. Ve shodě s vládou pak souhlasí s tím, aby EU zavedla opatření, která by umožnila systematickou kontrolu dokladů na vnější hranici, neboť posílení kontrol může sloužit jako prevence cestování tzv. zahraničních bojovníků či ilegálních migrantů. Vyzdvihuje rovněž význam boje proti převaděčství migrantů, a proto se bude podrobně zabývat Akčním plánem EU proti převádění migrantů (2015 - 2020), který Komise v těchto dnech vydala.

Dokument nyní projedná plénum Senátu.

Společné sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Provádění Evropské politiky sousedství v roce 2014 (senátní tisk [K 015/10](#))

Zpravodaj: sen. Z. Besta.

Každoroční informaci o politice sousedství VEU pravidelně projednává. Letos ji po projednání vzal na vědomí.

Návrh usnesení Senátu ke společnému dopisu zástupců parlamentů členských států EU Evropské komisi (tzv. zelená karta) k problematice potravinového odpadu ([přijaté usnesení](#))

Tzv. zelenou kartou, návrhem neformální koordinace mezi národními parlamenty, která by vedla v zasílání společných dopisů s legislativními či nelegislativními podněty pro Komisi, se Senát obecně zabýval již v únoru (viz [Projednávání agendy EU v Senátu – únor 2015](#)). Nyní VEU projednal první konkrétní iniciativu tohoto druhu a doporučil Senátu, aby se k ní připojil. Jedná se o návrh britské Sněmovny lordů k problematice potravinového odpadu. Je zaměřený čistě na nelegislativní kroky. Zahrnuje následující návrhy: 1) vytvoření evropských vodítek pro darování potravin určených dárcům potravin a potravinovým bankám (v souladu s odpadovou hierarchií by neprodané

potraviny měly být v první řadě redistribuovány za charitativními účely), 2) koordinace výměny osvědčené praxe mezi členskými státy, pokud jde o prevenci, redukci a administraci potravinového odpadu, včetně výzkumu a inovací; 3) monitorování přeshraničních dodavatelsko-odběratelských řetězců s cílem zamezit neférovým praktikám vedoucím k plýtvání potravinami a podpořit spolupráci v tomto řetězci za účelem prevence a redukce potravinového odpadu; 4) vydání doporučení Evropské komise o vymezení potravinového odpadu a sběru údajů vycházející z práce unijního projektu FUSIONS; 5) vytvoření pracovní skupiny v rámci Komise k posouzení, do jaké míry je problematika potravinového odpadu zvažována při tvorbě politiky Komise.

VEU považuje účinnou prevenci vzniku potravinového odpadu a fungující systém redistribuce neprodaných potravin na charitativní účely za důležitý cíl veřejné politiky, přičemž považuje za vhodné, aby na úrovni EU v souladu se zásadou subsidiarity probíhala zejména výměna informací a osvědčené praxe mezi členskými státy, jakož i monitorování praxe přeshraničních dodavatelsko-odběratelských řetězců v potravinářství. VEU také vítá kladný postoj Ministerstva zemědělství k uvedené iniciativě, jakož i informaci o přípravě Národního akčního plánu pro zamezení plýtvání potravinami. Proto navrhuje Senátu, aby se k zelené kartě připojil, jak již učinili zástupci šestnácti parlamentů a parlamentních komor EU včetně Poslanecké sněmovny.